

ไหว้พระ 9 วัด รอบเกาะรัตนโกสินทร์ และฝั่งธนบุรี
Worship to the 9 temples around the Rattanakosin Island
and Thonburi

นันท์มนัส นาคจินวงษ์¹

Nanmanas Nakchinwong

Received February 20, 2020 & Revise May 21, 2020 & Accepted June 24, 2020

บทคัดย่อ

บทความเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจะนำข้อมูลของวัดในพระพุทธศาสนาต่าง ๆ มานำเสนอ ซึ่งตั้งอยู่บริเวณรอบเกาะรัตนโกสินทร์และฝั่งธนบุรีว่า เหตุใดชาวพุทธถึงนิยมไปไหว้พระ 9 วัด ในบริเวณเหล่านั้น จากการศึกษพบว่า สาเหตุที่ชาวพุทธนิยมไปไหว้พระ 9 วัด รอบเกาะรัตนโกสินทร์และฝั่งธนบุรีนั้น ก็เพราะว่า ชื่อของวัดมีความหมายที่ดี พระพุทธรูปในวัดนั้นๆ มีความศักดิ์สิทธิ์ เป็นที่เคารพบูชาของชาวพุทธ บรรยากาศและสถาปัตยกรรมภายในวัดมีความสวยงาม ทำให้เรามีความรู้สึกที่เพลิดเพลิน การไปวัดนั้นทำให้รู้สึกสบายใจ และช่วยให้จิตใจสงบ และก็มี ความเชื่อกันว่า เลข 9 เป็นเลขมงคล ดังนั้น จึงนิยมไปไหว้พระให้ครบ 9 วัด และทำให้ได้รับความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ ทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม การไปไหว้พระตามคติความเชื่อของไทย ทำให้เกิดความสุขสงบทางใจ ทำให้เกิดความสบายใจ เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ อีกทั้งยังเป็นการเรียนรู้ถึงคุณค่าของวัดที่สำคัญของเกาะรัตนโกสินทร์และฝั่งธนบุรีอีกด้วย

คำสำคัญ: 1.ไหว้พระ, 2.เกาะรัตนโกสินทร์ , 3.ธนบุรี

ABSTRACT

This article has a purpose in order to bring the information of temples in Buddhism to present. Which are located around the Rattanakosin Island and Thonburi side that, why do Buddhist go to worship to the 9 temples in those area. According to studies, it has been found that the reason Buddhist go to worship to the 9 temples around the Rattanakosin Island and Thonburi side. Because, the name of the temple has a good meaning, the Buddha in the temple is sacred, makes worship of Buddhists, the atmosphere and architecture of the temple is beautiful, which makes us feel fun. Going to the temple feels comfortable and it helps to keep the mind calm. And it is believed that 9 is a sacred number. So it is popular to go to worship to the temple. And thus gain new knowledge and experiences In the arts and culture Paying homage to the

¹ นิสิต คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

E-mail : kip.nanmanas@gmail.com

beliefs of Thailand Causing peace of mind Cause comfort To build morale and encouragement It is also a learning about the value of important temples of Rattanakosin Island and Thonburi side.

Keywords : 1.Worship, 2.Rattanakosin Island , 3.Thonburi

บทนำ

ชาวพุทธเมื่อรู้สึกไม่สบายใจก็ต้องการสิ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ก็มักจะนึกถึงวัดการไปไหว้พระเป็นอันดับแรก เพราะวัดเป็นศูนย์รวมจิตใจของพุทธศาสนิกชนวัด คือศาสนสถานของศาสนาพุทธ ซึ่งเป็นที่อยู่ของพระภิกษุสงฆ์ และเป็นสถานที่ประกอบพิธีทางพระพุทธศาสนา ชาวพุทธนิยมไปไหว้พระ 9 วัด เพราะเชื่อว่า คำว่า 9 มันออกเสียงคล้ายกับคำว่า ก้าว ซึ่งหมายถึง การก้าวไปข้างหน้า และเลข 9 นั้น ถือว่าเป็นเลขมงคล พอได้ไปแต่ละวัดก็จะเห็นถึงความงดงามของบรรยากาศภายในวัด ได้ชมพระพุทธรูปที่งดงาม ได้ยินเสียงระฆังดังกึกก้องเมื่อสายลมพัดผ่าน ได้เห็นวิวทิวทัศน์ของแม่น้ำ ต้นไม้ ดอกไม้ ความงามเหล่านี้ทำให้ ในเวลานั้นใจก็เป็นกุศล เรื่องที่ทุกข์ก็หายไป เพราะกำลังดื่มด่ำกับความสุขที่อยู่ตรงหน้า พอนึกถึงเมื่อไหร่ใจก็เป็นสุข

สำหรับบทความเรื่องนี้ ผู้เขียนจะเลือกวัดที่ชาวพุทธนิยมไปไหว้พระ 9 วัด รอบเกาะรัตนโกสินทร์ และฝั่งธนบุรี ดังจะได้มีการแสดงรายละเอียดของเนื้อหาเป็นลำดับไป

ไหว้พระ 9 วัด รอบเกาะรัตนโกสินทร์ และฝั่งธนบุรี

ผู้เขียนได้เลือกวัดในบริเวณรอบๆเกาะรัตนโกสินทร์ และฝั่งธนบุรีมาทั้งหมด 9 วัด เป็นวัดที่ชาวพุทธนิยมไปไหว้พระ โดยเรียงจากวัดที่อยู่ใกล้กันสามารถไปไหว้พระ 9 วัดได้ใน 1 วัน การเดินทางสะดวก ไม่มีรถส่วนตัวก็สามารถไปได้เพราะมีรถโดยสารประจำทาง เรือ รถแท็กซี่ และรถตุ๊กตุ๊ก วัดที่ผู้เขียนเลือกมามีดังนี้

1.วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

วัดพระศรีรัตนศาสดารามหรือที่เรียกกันทั่วไปว่า วัดพระแก้ว ถ้าพูดถึงวัดในกรุงเทพฯ วัดแรกที่ชาวพุทธนึกถึงก็คือ วัดพระแก้ว วัดพระแก้วตั้งอยู่ที่ถนนหน้าพระลาน แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร วัดพระแก้วมีสถาปัตยกรรมที่มีความสวยงามสดงดงามมาก นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาตินิยมไปเที่ยว วัดพระแก้วสร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 1 พร้อมกับการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานี เมื่อ พ.ศ. 2325 การก่อสร้างแล้วเสร็จในปีพ.ศ. 2327 วัดพระแก้วมีเฉพาะส่วนพุทธาวาส ไม่มีส่วนสังฆาวาส ไม่มีพระสงฆ์จำพรรษา ใช้เป็นที่บวชนาคหลวง และเป็นที่ประกอบพระราชพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยา(วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. วัดพระศรีรัตนศาสดาราม. ค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2563 จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/วัดพระศรีรัตนศาสดาราม>)

ในพระอุโบสถ ประดิษฐานพระพุทธรูปมหายานนันทบุรี หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า พระแก้วมรกต เป็นพระพุทธรูปปางสมาธิ ขัดสมาธิราบ ศิลปะเชียงแสนสิงห์หนึ่ง ขนาดหน้าตักกว้าง 19 นิ้ว สูงจากฐานถึงพระรัศมี 28 นิ้ว ทำด้วยแก้วผลึกสีเขียว พระแก้วมรกต เป็นพระพุทธรูปที่เก่าแก่และสำคัญยิ่งเรื่องราวของพระแก้วมรกตได้ปรากฏในพงศาวดาร เริ่มราวพ.ศ.1978 ในรัชสมัยพระเจ้าสามฝั่งแกนแห่งอาณาจักรล้านนา เมื่อพระสลับใหญ่โตเก่าแก่องค์หนึ่งของเชียงรายได้ถูกฟ้าผ่าทลายลง ก็พบว่าพระพุทธรูปลงรักปิดทองอยู่ภายใน ก็ได้เชิญไปประดิษฐานในพระวิหาร ต่อมาปูนปั้นที่ปลายพระนาสิกกระเทาะออกเห็นเป็นแก้วสีเขียว จึงแกะปูนที่หุ้มองค์พระ

ออกจนหมด ปรากฏให้เห็นเป็นพระพุทธรูปแก้วทึบทั้งแท่งงามบริสุทธิ์ ความงดงามของพระแก้วมรกต บวกกับการค้นพบที่น่าอัศจรรย์ ทำให้พระแก้วมรกตเป็นที่เลื่อมใสบูชาของประชาชนทั่วไป พระแก้วมรกตได้รับการอัญเชิญไปประดิษฐานอยู่ ณ เมืองสำคัญหลายเมือง ได้แก่ ลำปาง เชียงใหม่ หลวงพระบาง และเวียงจันทน์ ครั้นถึง พ.ศ. 2321 ในสมัยกรุงธนบุรี พระยามหากษัตริย์ศึก ได้เสด็จนำทัพไปตีเมืองเวียงจันทน์ และได้อัญเชิญพระแก้วมรกตมาประดิษฐานไว้ในพระอุโบสถของวัดพระแก้วและมีประเพณีเปลี่ยนเครื่องทรงของพระแก้วมรกต ซึ่งกำหนดขึ้นปีละ 3 ครั้ง โดยมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หรือพระบรมวงศ์ผู้แทนพระองค์ เสด็จพระราชดำเนินประกอบพิธี ซึ่งเป็นพระราชพิธีที่สำคัญ

ภายในวัดพระแก้วมีสิ่งที่สำคัญ ได้แก่ พระพุทธรูปยอธฟ้าจุฬาโลก พระพุทธรูปเลิศล้ำภักดีพระสัมพุทธพรณี พระคันธารราษฎร์ปราสาทพระเทพบิดร พระมณฑป พระศรีรัตนเจดีย์ และวัตถุประดับตกแต่งอื่นๆ เช่น รูปปั้นสัตว์หิมพานต์ บุษบกพระราชลัญจกร นครวัดจำลอง พระสุวรรณเจดีย์ และ พนมหมากพระอัฐยามหาเจดีย์ พิพิธภัณฑวัดพระศรีรัตนศาสดาราม และยังมีจิตรกรรมฝาผนังเรื่องรามเกียรติ์

ชื่อของวัดพระแก้ว สื่อถึง แก้วแหวนเงินทองไหลมาเทมา จากนั้นเราก็กินจากวัดพระแก้ว มาขึ้นเรือที่ท่าช้าง เพื่อข้ามไปยังฝั่งธนบุรีคือ วัดระฆังโฆสิตารามวรมหาวิหาร

2.วัดระฆังโฆสิตารามวรมหาวิหาร

วัดระฆังโฆสิตาราม เรียกสั้นๆว่า วัดระฆัง ตั้งอยู่ที่ถนนอรุณอมรินทร์ แขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ฝั่งธนบุรี เป็นวัดโบราณตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา เดิมชื่อว่า วัดบางหว้าใหญ่ สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงบูรณะปฏิสังขรณ์ แล้วยกฐานะขึ้นเป็นพระอารามหลวง และโปรดเกล้าให้มีการประชุมสังคายนาพระไตรปิฎกที่วัดนี้ ต่อมาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช มีการขุดพบระฆังเก่าซึ่งมีเสียงไพเราะกังวาน จึงทรงขอให้วัดพระศรีรัตนศาสดาราม แล้วทรงสร้างหลักทางชลเขย 5 ลูก ตรงบริเวณที่ขุดพบระฆัง โปรดให้ขุดเป็นสระน้ำ เพื่อประดิษฐานหอยไตร แล้วพระราชทานนามใหม่ว่า วัดระฆังโฆสิตาราม ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเปลี่ยนนามเป็น วัดราชคณฺธยาราม แต่คนไม่นิยมเรียก ก็ยังคงเรียกวัดระฆังมาจนถึงปัจจุบันวัดระฆังเป็นที่ประทับของ สมเด็จพระสังฆราชศรี ซึ่งเป็นพระสังฆราชองค์แรกแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ และเคยเป็นที่ประทับของสมเด็จพระพุทธาจารย์ (โต พรหมรังสี) พระเถระผู้แตกฉานทั้งธรรมวินัยและธรรมเนียมปฏิบัติ(สุนทรียา ศรีวรพันธ์, 2550)

ภายในพระอุโบสถมีพระประธานอัมรินทร์ฟ้า เป็นพระพุทธรูปปางสมาธิเนื้อทองสำริดลงรักปิดทองศิลปะรัตนโกสินทร์ หน้าตักกว้างประมาณ 4 ศอกเศษ เบื้องพระพักตร์มีรูปพระสาวก 3 องค์ นั่งประนมมืออุจรัลรับพระพุทธโอวาท พระประธานองค์นี้ได้รับการยกย่องว่างดงามมาก จนปรากฏว่าครั้งหนึ่งเมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จมาถวายผ้าพระกฐิน ณ วัดระฆังโฆสิตาราม ได้ทรงมีพระราชดำรัสแก่ผู้เข้าเฝ้าฯ ใกล้ชิดว่า ไปวัดไหนไม่เหมือนมาวัดระฆังพอเข้าประตูโบสถ์พระประธานอัมรินทร์ฟ้าทุกที ด้วยเหตุนี้จึงทรงถวายเครื่องราชอิสริยาภรณ์พรัตนราชวราภรณ์ และมหาปรมาภรณ์ช้างเผือกแด่พระประธานองค์นี้เป็นพิเศษ และพระประธานองค์นี้ก็ได้นามว่า พระประธานอัมรินทร์ฟ้า ตั้งแต่นั้นมา (วัดระฆังโฆสิตาราม.ประวัติ วัดระฆังโฆสิตารามวรมหาวิหาร.ค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2563 จาก <http://www.watrakang.com/history.php>)

ภายในวัดระฆังมีสิ่งที่สำคัญ ได้แก่ พระวิหารสมเด็จพระพุฒาจารย์โต พระวิหารสมเด็จพระสังฆราช (ศรี) พระปรารักษ์องค์ใหญ่พระเจดีย์ 3 องค์ต้นโพธิ์ลังกาต้นหักแดงหอพระไตรปิฎกหอพระไตรปิฎกหลังเล็กศาลาการเปรียญ

วัดระฆังตั้งอยู่ข้างริมแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณหน้าวัดมีเหล่าฝูงนกพิราบที่รอผู้คนมาให้อาหาร และมีอาหารเลี้ยงปลาด้วย ชื่อของวัดระฆัง สื่อถึงมีคนนิยมชมชื่น ชื่อเสียงโด่งดัง จากนั้นก็รอขึ้นเรือเพื่อข้ามกลับมาที่ท่าเรือท่าช้าง แล้วเดินต่อ หรือนั่งรถตุ๊กตุ๊กเพื่อไปยังวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

3.วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม หรือที่เรียกกันว่า วัดโพธิ์เป็นวัดประจำรัชกาลที่ 1 ตั้งอยู่ที่ ถนนสนามไชย แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร เดิมชื่อวัดโพธาราม เป็นวัดโบราณตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้บูรณปฏิสังขรณ์ใหม่ และพระราชทานนามว่า วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม วัดโพธิ์เป็นแหล่งรวมสรรพวิชาต่างๆ ไว้มากมาย โดยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้ช่างจารึกความรู้ต่างๆ ไว้ที่แผ่นศิลารอบวัด มีการสลักหินเป็นรูปฤๅษีดัดตน แสดงการดัดตนรักษาโรคชนิดต่างๆ จนได้ชื่อว่าเป็นมหาวิทยาลัยเปิดแห่งแรกของประเทศไทย(วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร. ค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2563 จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร>)

ภายในวัดโพธิ์ มีสิ่งที่สำคัญ ได้แก่

ภายในพระอุโบสถ ประดิษฐานพระพุทธรูปปฏิมากร เป็นพระพุทธรูปปางสมาธิ ซึ่งรัชกาลที่ 1 ทรงอัญเชิญมาจากวัดศาลาสี่หน้า ด้วยประสงค์ตั้งมั่นแน่วแน่ ว่า นี่จะเป็นพระนครอย่างถาวร (ปางสมาธิ สื่อถึงการตั้งจิตมั่นแน่วแน่)

ภายในวิหารประดิษฐานพระพุทธรูปไสยาสน์ ซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่ก่ออิฐ ถูปูน ปิดทองทั่วทั้งองค์ และมีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 ของประเทศ โดยมีลักษณะพิเศษ ได้แก่ พระบาทซ้ายและขวาซ้อนเสมอกัน โดยที่พระบาทประดับมุกภาพมงคล 108 ประการ ตรงกลางเป็นรูปจักรตามตำรามหาปुरुสลักษณะ พระพุทธรูปโลกนาถ(ศักดิ์สิทธิ์ในทางขอมบุตร)

พระพุทธรูปสำคัญ พระพุทธรูปตามหากรุณาธิคุณพระพุทธรูปวิชัยอภัยปรีภัยพระพุทธรูปชินราชวิโรวาท พระพุทธรูปชินสีห์มุนีนารถพระพุทธรูปาลีโดยภริยัติไตรวิเวกพระศรีสรรเพชญดาญาณ

พระมหาเจดีย์สี่รัชกาล เป็นมหาเจดีย์ขนาดใหญ่ 4 องค์ ตั้งอยู่ถัดจากพระอุโบสถ ล้อมรอบด้วยกำแพงแก้ว สถาปัตยกรรมบริเวณซุ้มประตูมีลักษณะเป็นไทยประยุกต์แบบจีน โดยจะมีตุ๊กตาหินจีนประดับอยู่ประตูละ 1 คู่ องค์พระเจดีย์นั้นเป็นแบบเจดีย์ย่อไม้สิบสอง ประดับด้วยกระเบื้องเคลือบ

พระเจดีย์วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหารถือได้ว่าเป็นวัดที่มีพระเจดีย์มากที่สุดในประเทศไทย

สิ่งสำคัญอื่น ๆ เช่น รูปปั้นฤๅษีดัดตนยักษ์วัดโพธิ์ศาลาจารึกตำราขนาดแผ่นโบราณ แผ่นจารึกตำนานสงครามไทยประชุมจารึกวัดพระเชตุพน

เมื่อพูดถึงวัดโพธิ์ก็จะนึกถึงยักษ์วัดโพธิ์ พระนอนองค์ใหญ่ และเหล่าเจดีย์ ภายในวัดโพธิ์มีความร่มรื่น ชื่อของวัด ก็สื่อถึงความร่มเย็นของต้นโพธิ์ จึงเชื่อกันว่าถ้าไปวัดโพธิ์แล้วจะมีแต่ความร่มเย็น จากนั้นก็ข้ามเรือจากท่าเรือท่าเตียนไปยังฝั่งธนบุรี นั่นก็คือ วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร

4.วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร

วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร หรือที่เรียกกันว่า วัดอรุณ เป็นวัดประจำรัชกาลที่ 2 ตั้งอยู่ที่ถนนอรุณอมรินทร์ แขวงวัดอรุณ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานครเดิมชื่อวัดมะกอกสร้างตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ต่อมามีการสร้างวัดขึ้นใหม่ในละแวกเดียวกัน ชื่อวัดมะกอกใน (วัดนวลนรดิศ) จึงเปลี่ยนเป็น วัดมะกอกนอก ตามประวัติเล่าว่าเมื่อครั้งที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงล่องเรือมาตามแม่น้ำเจ้าพระยาจากกรุงศรีอยุธยา เพื่อหาที่ตั้งพระนครแห่งใหม่ได้มาถึงที่วัดแห่งนี้ในเวลารุ่งแจ้ง ซึ่งเป็นยามมงคลฤกษ์หลังจากทรงสถาปนากรุงธนบุรีเป็นราชธานีแล้ววัดนี้จึงกลายเป็นวัดในเขตพระราชฐานได้โปรดเกล้าให้บูรณปฏิสังขรณ์และพระราชทานนามใหม่ว่า วัดแจ้ง อันหมายถึงเวลาที่เสด็จมาถึงวัดแห่งนี้ครั้งในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยทรงพระราชทานนามใหม่ว่า วัดอรุณราชวราราม ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าให้บูรณะเพิ่มเติมอีก และเปลี่ยนชื่อเป็นวัดอรุณราชวราราม จวบจนปัจจุบัน(วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี.วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร. ค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2563จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร>)

ภายในวัดอรุณมีสิ่งที่สำคัญ ได้แก่พระประธานในพระอุโบสถประดิษฐาน พระพุทธธรรมมิศราชโลกธาตุ ดิลกพระพุทธชัมภูนุช พระแจ้ง พระพุทธนฤมิตรประติมากรรมยักษ์ทศกัณฐ์ (สีเขียว) และยักษ์สหัสเดชะ (สีขาว) กำลังเฝ้าซุ้มประตูทางเข้าพระอุโบสถด้านทิศตะวันออกพระพุทธรูปในระเบียงครอบพระอุโบสถมณฑปพระพุทธบาทพระปรางค์วัดอรุณ(วรนนท์ ชีวาลทิพากร,2550).

เมื่อพูดถึงวัดอรุณก็จะนึกถึงยักษ์วัดแจ้ง และ พระปรางค์วัดอรุณวัดอรุณตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ชื่อของวัดอรุณ สื่อถึง ชีวิตที่รุ่งโรจน์ เมื่омองมาที่วัดอรุณเราสามารถมองเห็นความงามของพระปรางค์วัดอรุณได้อย่างชัดเจน พระปรางค์วัดอรุณเป็นสถาปัตยกรรมที่สวยงามมาก จากนั้นก็นั่งรถมอเตอร์ไซด์มาที่วัดกัลยาณมิตรวรมหาวิหาร

5.วัดกัลยาณมิตรวรมหาวิหาร

วัดกัลยาณมิตรวรมหาวิหารเรียกสั้นๆว่า วัดกัลยา ตั้งอยู่ที่ ถนนอรุณอมรินทร์ตัดใหม่ (ถนนเทศบาลสาย3) แขวงวัดกัลยาณ์ เขตธนบุรี กรุงเทพมหานครเจ้าพระยานิกรบดินทร์ (โต) ต้นสกุลกัลยาณมิตร ว่าที่สมุหนายก ได้อุทิศบ้านและที่ดินบริเวณใกล้เคียง ซึ่งแต่เดิมเป็นหมู่บ้านที่มีภิกษุจีนพำนักอยู่ และเรียกกันต่อมาว่า "หมู่บ้านกุฎิจีน" สร้างเป็นวัดขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2368 และน้อมเกล้าฯ ถวายเป็นพระอารามหลวง พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 พระราชทานนามว่า "วัดกัลยาณมิตร" และทรงสร้างพระวิหารหลวงและพระประธานพระราชทาน เป็นพระพุทธรูปองค์ใหญ่ ชื่อ พระพุทธไตรรัตนนายก หรือ หลวงพ่อโต ด้วยมีพระประสงค์จะให้เหมือนกรุงเก่า คือมีพระโตอยู่นอกกำแพงเมือง อย่างเช่นวัดพนัญเชิง(วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. วัดกัลยาณมิตรวรมหาวิหาร.ค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2563 จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/วัดกัลยาณมิตรวรมหาวิหาร>)

ภายในวัดกัลยามีสิ่งที่สำคัญ ได้แก่

ภายในพระวิหารมีพระพุทธรูปไตรรัตน์นายก หรือ หลวงพ่อโต ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะอย่างสูงโดยเฉพาะในหมู่ชาวจีน เรียกชื่อแบบจีนว่า ซำปอฮุดกง หรือ ซำปอกง เป็นพระพุทธรูปปูนปั้น ลงรักปิดทอง ปางมารวิชัย ศิลปรัตนโกสินทร์ หน้าตักกว้าง 11.57 เมตร สูง 15.58 เมตร พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระราชทานช่วยเจ้าพระยาภิรมย์ภักดี เมื่อ พ.ศ. 2380

พระอุโบสถเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปปางปาลิไลยก์ (ป่าเลไลยก์) ซึ่งรัชกาลที่ 3 ทรงสร้างพระราชทานเป็น 1 ใน 2 วัด ของกรุงเทพมหานครที่มีพระประธานของพระอุโบสถเป็นพระพุทธรูปปางปาลิไลยก์ อีกแห่งคือ อุโบสถวัดบางขุนเทียนใน ภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนังแสดงพุทธประวัติ และแสดงชีวิตชาวบ้านในสมัยรัชกาลที่ 3 และยังมีหอพระธรรมมณเฑียรเมืองพระเกียรติ เป็นที่เก็บพระไตรปิฎกสมัยรัชกาลที่ 4

เมื่อพูดถึงวัดก็มักจะนึกถึงหลวงพ่โต หรือ ซำปอกง ซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่ชาวพุทธนิยมไปกราบไหว้บูชา เชื่อว่าเมื่อบูชาแล้ว การงาน กิจการจะเจริญรุ่งเรืองจะเดินทางปลอดภัยและชื่อของวัดกลายันั้น สื่อถึง การมีกัลยาณมิตรที่ดี จากนั้นก็นั่งรถแท็กซี่ไปยังวัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร

6.วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร

วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร เรียกสั้นๆว่า วัดสุทัศน์ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โปรดเกล้าฯ ให้สร้างวัดนี้ขึ้นใจกลางกรุงเทพฯ เพื่อประดิษฐานพระศรีศากยมุนีที่อัญเชิญมาจากสุโขทัย โดยมีพระราชประสงค์ให้สร้างใหญ่เท่าวัดพนัญเชิงของกรุงศรีอยุธยา เพื่อเป็นวัดสำคัญของพระนคร เดิมชาวบ้านเรียกวัดพระใหญ่ วัดพระโต วัดเสาธงช้างจนสุดท้ายพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานนามว่า วัดสุทัศนเทพวราราม อันหมายถึงสุทัศนนครบนเขาพระสุเมรุ ศูนย์กลางของสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ที่ประทับของพระอินทร์ (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร. ค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2563 จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร>)

วัดสุทัศน์เป็นวัดที่มีพระอุโบสถที่ยาวที่สุดในประเทศไทย พระประธานในพระวิหาร หล่อด้วยสำริด ขนาดหน้าตักกว้าง 6.25 เมตร เดิมประดิษฐานที่วัดมหาธาตุสุโขทัย ตรงฐานผ้าทิพย์ บรรจุพระบรมราชสรีรางคารพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล

ภายในพระอุโบสถประดิษฐานพระพุทธรูปโลกเชษฐ์ พระพุทธรูปปางมารวิชัย ประดิษฐานบนฐานชุกชีสูง ปันลายปิดทองคำเปลวประดับกระจกสี เบื้องหน้าประดิษฐานพระอสีติมหาสาวก 80 องค์

ภายในวัดสุทัศน์มีสิ่งที่สำคัญ ได้แก่พระพุทธรูปเสกฐณมุนี ตึกตักจีน หรือลั่นถันประติมากรรมรูปม้าพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร

หน้าวัดสุทัศน์จะมีเสาธงช้างสีแดงตั้งอยู่ใจกลางกรุงเทพมหานคร เป็นจุดสังเกตอย่างเห็นได้ชัด และชื่อของวัดสุทัศน์ก็สื่อถึง การมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล จากนั้นก็เดินหรือนั่งรถตุ๊กตุ๊กไปที่วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร

7.วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร

วัดสระเกศ เป็นวัดเก่าแก่ตั้งแต่สมัยอยุธยา เดิมชื่อว่าวัดสะแก พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงพระราชทานนามใหม่ว่า วัดสระเกศ ซึ่งแปลว่า ชำระพระเกศา เมื่อปีพ.ศ. 2326 เนื่องจากเคยทำความสะดวกพระเกศาที่นี้ เมื่อคราวเสด็จกลับจากกัมพูชามาปราบจลาจลในกรุงธนบุรี

เมื่อไปวัดสระเกศสิ่งแรกที่เราจะสังเกตเห็นได้ตั้งแต่ระยะไกลก็คือ บรมบรรพต หรือ ภูเขาทอง เป็นเจดีย์บนภูเขาจำลอง มีการบรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้ในองค์พระเจดีย์เมื่อ พ.ศ. 2422 รัฐบาลอินเดียได้ถวายพระ

บรมสารีริกธาตุ ที่ขุดได้จากเนินพระเจดีย์เก่าที่เมืองกบิลพัสดุ์ บรรจุอยู่ในผอบที่มีอักษร พราหมณ์ จารึกไว้ว่า "พระบรมสารีริกธาตุนี้ เป็นของพระพุทธเจ้า (สมณโคตม) ตระกูลศากยราช ได้รับแบ่งปันในเวลาถวายพระเพลิง พุทธสรีระ" ให้แก่รัชกาลที่ 5 แล้วจึงได้โปรดเกล้าให้นำมาบรรจุไว้ในองค์พระเจดีย์(วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี.วัดสระ เกศราชมหาวิหาร. ค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2563 จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร>)

ภายในวัดสระเกศมีสิ่งที่สำคัญ ได้แก่ ภายในพระอุโบสถประดิษฐานพระประธานปางสมาธิองค์ใหญ่พระ พุทธนิมิตวิชิตมารโมลี ศรีสรรเพชญ์บรมไตรโลกนาถหลวงพ่อดุสิตพระอัฐฐารสหลวงพ่อดิพลวงพ่อดำ

เราจะเห็นเจดีย์ภูเขาทองเป็นอันดับแรก เมื่อมาถึงวัดสระเกศ เป็นจุดที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและ ชาวต่างชาตินิยมขึ้นมาสักการะพระบรมสารีริกธาตุ และชมวิทิวทัศน์แบบพาโรนา 360 องศา มองเห็นวิวของ กรุงเทพมหานคร และชื่อของวัดสระเกศ สื่อถึง การชำระสิ่งสกปรกจากนั้นก็นั่งรถตุ๊กตุ๊กไปยังวัดบวรนิเวศราช วรวิหาร

8.วัดบวรนิเวศราชวรวิหาร

วัดบวรนิเวศราชวรวิหาร หรือ วัดบวรนิเวศวิหาร (เดิมชื่อว่า วัดใหม่) เรียกสั้นๆว่า วัดบวร ตั้งอยู่ริมถนน บวรนิเวศและถนนพระสุเมรุ แขวงบวรนิเวศ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร สถาปนาขึ้นโดยสมเด็จพระบวรราช เจ้ามหาศักดิพลเสพ กรมพระราชวังบวรสถานมงคลในรัชกาลที่ 3 (วัดบวรนิเวศวิหาร.พุทธสถานสำคัญในวัดบวร นิเวศวิหาร. ค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2563 จาก <http://www.watbowon.com/travel/upos.htm>)

วัดนี้เคยเป็นที่ประทับของสมเด็จพระสังฆราชถึง 4 พระองค์ และเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาของสงฆ์แห่งแรกในประเทศไทย ทั้งยังเป็นวัดประจำรัชกาลที่ 6 (พระบาทสมเด็จพระ มงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว) และ วัดประจำรัชกาลที่ 9 (พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช)

วัดบวรนิเวศวิหาร เป็นวัดที่สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาศักดิพลเสพโปรดให้สร้างขึ้นในรัชสมัย พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว แต่ยังไม่ทันแล้วเสร็จก็สวรรคตเสียก่อน ถึงวันที่ พฤษภาคม พ.ศ. 2458 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้รวมวัดรังษีสุทธาวาสเข้าหาวัดบวรนิเวศวิหาร(วัดบวรนิเวศวิหาร, 2561)

ภายในพระอุโบสถ พระประธานในวัดนี้มีความแตกต่างจากวัดอื่นๆ โดยทั่วไป คือ มีพระประธาน 2 องค์ คือ พระพุทธรูปชินสีห์ ซึ่งอัญเชิญมาจากวิหารทิศเหนือ วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดพิษณุโลก และ พระสุวรรณเขต หรือ พระโต หรือ หลวงพ่อเพชร พระประธานองค์ใหญ่ที่ประดิษฐานไว้เบื้องหลังพระพุทธรูปชินสีห์ เป็นพระประธานองค์แรกของอุโบสถวัดนี้ ซึ่งสมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาศักดิพลเสพ อัญเชิญมาจากวัดสระตะพาน จังหวัดเพชรบุรี(วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี.วัดบวรนิเวศราชวรวิหาร. ค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2563 จาก<https://th.wikipedia.org/wiki/วัดบวรนิเวศราชวรวิหาร>)

ภายในวัดบวรมีสิ่งสำคัญได้แก่ ประตูสี่แยกทางข้ามรางค์พระพุทธรูปพระพุทธรูปจำลองพระวิหารแก่ง พระวิหารพระศาสดาหลวงพ่อดำพระพุทธรูปชินสีห์พระพุทธรูปมุนีสนาคพระพุทธรูปปัญญาอัคคะพระพุทธรูปชินสีห์ จำลองพระศาสดาพระพุทธรูปไสยาพิธิภรณ์และห้องสมุดเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร

ชื่อของวัดบวร สื่อถึงชีวิตจะพบแต่สิ่งดีๆ มีแต่คำว่า บวร และการได้ไปไหว้พระไพบรียาแล้วมีความเชื่อ ว่า ศัตรูที่ปองร้ายจะพ่ายแพ้ไป จากนั้นก็เดินไปวัดชนะสงครามราชวรมหาวิหาร

9.วัดชนะสงครามราชวรมหาวิหาร

วัดชนะสงครามราชวรมหาวิหาร เป็นวัดโบราณสร้างในสมัยอยุธยา เดิมเรียกว่าวัดกลางนา เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชเสด็จขึ้นครองราชสมบัติเป็นปฐมบรมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี มีพระราชประสงค์ที่จะสร้างสิ่งก่อสร้างขึ้นให้คล้ายคลึงกับกรุงศรีอยุธยามากที่สุด วัดที่ตั้งอยู่ใกล้พระบรมมหาราชวัง ได้ทรงปฏิสังขรณ์ใหม่ ตลอดจนเปลี่ยนชื่อวัดให้เหมาะสม โปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนชื่อวัดกลางนาเป็นวัดทองปุม และให้เป็นวัดพระสงฆ์ฝ่ายรามัญ เช่นเดียวกับวัดทองปุมที่กรุงศรีอยุธยา เพื่อเทิดเกียรติทหารชาวรามัญในกองทัพสมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการต่อสู้กับพม่าในสงครามเก้าทัพ เมื่อ พ.ศ. 2328 สงครามที่ท่าดินแดงและสามสบ เมื่อ พ.ศ. 2329 และสงครามที่นครลำปางป่าซาง เมื่อ พ.ศ. 2330(วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี.วัดชนะสงครามราชวรมหาวิหาร. ค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2563 จาก<https://th.wikipedia.org/wiki/วัดชนะสงครามราชวรมหาวิหาร>)

สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาทได้ทรงบูรณปฏิสังขรณ์วัดทองปุมแล้วถวายเป็นพระอารามหลวง โปรดเกล้าฯ พระราชทานนามใหม่ว่า วัดชนะสงคราม เพื่อเป็นอนุสรณ์ที่สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาททรงมีชัยชนะต่อพม่าในการรบทั้ง 3 ครั้ง

วัดชนะสงครามได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์มาโดยตลอดโดยเฉพาะอย่างยิ่งในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งได้ทรงเริ่มดำเนินการก่อสร้างที่บรรจุพระอัฐิเจ้านายฝ่ายกรมพระราชวังบวรสถานมงคลที่เจดีย์พระอุโบสถด้านหลังตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระพันปีหลวงทรงพระราชอุทิศพระราชทรัพย์ให้พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้ากฤษดาภินิหาร กรมพระนเรศรวรฤทธิ์ดำเนินการ แต่การก่อสร้างมาแล้วเสร็จในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งพระราชทานพระราชทรัพย์ให้ราชบัณฑิตยสถานก่อสร้าง ขณะนั้น สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพเป็นนายกรัฐมนตรีและสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ทรงก่อสร้างจนเสร็จสิ้น ได้มีพิธีอัญเชิญพระอัฐิจากพระราชวังบวรสถานมงคลไปประดิษฐานใน พ.ศ. 2470

ภายในพระอุโบสถมีพระประธาน คือ พระพุทธรูปสี่พระยาโลกเชษฐมหันต์ศิวิไลย์ ปูนีระชัยนตะโคตม บรมศาสดานาวรรณญาณ เป็นพระพุทธรูปปูนปั้นด้วยดีบุกกลึงรักปิดทอง ปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง 2.50 เมตร สูง 3.50 เมตร ประดิษฐานบนฐานสูง มีพระอัครสาวกสององค์ด้านซ้ายขวา รวมทั้งมีพระพุทธรูป 16 องค์ประดิษฐานที่บริเวณเสารายล้อมรอบองค์พระประธาน

ภายในวัดชนะสงครามมีสิ่งสำคัญ ได้แก่รูปหล่อสมเด็จพระราชวังบวรมหาสุรสิงหนาทรอยพระพุทธรูปจำลองพระบรมธาตุเจดีย์ศาลหนึ่งออกวางอิม หรือ ศาลเจ้าแม่กวนอิม

ชื่อของวัดชนะสงคราม สื่อถึง การมีชัยชนะต่ออุปสรรคทั้งปวงและนี่ก็เป็นวัดสุดท้ายสำหรับการไปไหว้พระ 9 วัด รอบเกาะรัตนโกสินทร์ และฝั่งธนบุรี

สรุป

การไปไหว้พระ 9 วัดทำให้ได้รับความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ ทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม การไปไหว้พระตามคติความเชื่อของไทย ทำให้เกิดความสุขสงบทางใจ ทำให้เกิดความสบายใจ เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ

อีกทั้งยังเป็นการเรียนรู้ถึงคุณค่าของวัดที่สำคัญของเกาะรัตนโกสินทร์และฝั่งธนบุรีอีกด้วย ดังนั้น การไปไหว้พระ 9 วัด รอบเกาะรัตนโกสินทร์ และฝั่งธนบุรี จึงเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศาสนา และวัฒนธรรม ถือเป็นการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้อยู่คู่กับคนไทยอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- วรนนท์ ชีวาลทิพากร. (2550). พระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมือง. กรุงเทพฯ: ฐานการพิมพ์.
- สุนทรียา ศรีวรจันทร์. (2550). 80 พระอารามหลวง กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: ฐานบุ๊คส์.
- วัดบวรนิเวศวิหาร. (2561, สิงหาคม 30). พระอุโบสถ . สืบค้นจาก<http://www.watbowon.com/all/>
- วัดบวรนิเวศวิหาร. พุทธสถานสำคัญในวัดบวรนิเวศวิหาร . ค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2563 จาก <http://www.watbowon.com/travel/upos.htm>
- วัดระฆังโฆสิตาราม.ประวัติ วัดระฆังโฆสิตาราม วรมหาวิหาร . ค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2563 จาก <http://www.watrakang.com/history.php>
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. วัดกัลยาณมิตรวรมหาวิหาร. ค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2563 จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/วัดกัลยาณมิตรวรมหาวิหาร>
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี.วัดชนะสงครามราชวรมหาวิหาร. ค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2563 จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/วัดชนะสงครามราชวรมหาวิหาร>
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี.วัดบวรนิเวศราชวรวิหาร. ค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2563 จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/วัดบวรนิเวศราชวรวิหาร>
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร. ค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2563 จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร>
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. วัดพระศรีรัตนศาสดาราม. ค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2563 จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/วัดพระศรีรัตนศาสดาราม>
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี.วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร. ค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2563 จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร>
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร. ค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2563 จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/วัดสุทัศนเทพวรารามราชวรมหาวิหาร>
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี.วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร. ค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2563 จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/วัดอรุณราชวรารามราชวรมหาวิหาร>